

Het pedagogisch beleidsplan van onze Buitenschoolse opvang

De Gildekamp 6006
6545LX Nijmegen
IBAN: NL42ABNA0613128656
KvK nr.:10143456

Telefoon: 024-388 67 31
E-mail: info@broekie.nu
Website : www.broekie.nu

LRK-nummers;
BSO 451556549
KDV 108431642

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Pedagogische visie en uitgangspunten	5
De groepen en hun leefomgeving	6
De basis van ons pedagogisch beleid	6
De vier uitgangspunten van de wet kinderopvang	7
Ons pedagogisch beleid;	7
De groep en de ontwikkelingsfases van het kind	10
De BSO groep	10
Afwijken, samenvoegen(combigroep BSO en KDV) en verlaten van de groep, wanneer is dit het geval:	10
Groepen en beroepskracht kind ratio (BKR).....	11
Ontwikkel(Leeftijd)fasen	11
Wennen.....	12
Doorgaande ontwikkellijn en Kind volgsysteem KIJK! 0-12 jaar	12
Warme overdracht (Doorgaande ontwikkellijn) als het kind onze opvang verlaat	13
Spelen en ontwikkeling	14
Spelontwikkeling.....	14
Spelvormen	14
Activiteiten	15
(Spel)activiteiten buiten de BSO groep	15
Speelgoed en spelmaterialen	15
Leefomgeving en leef -ruimte en -ritme	16
Dagindeling	16
De leefruimte	16
Buiten spelen.....	16
Voeding	16
Feestelijke activiteiten.....	17
Verjaardag.....	17
Traktatie.....	17
Jaarfeesten en jaarritme	17
Inzet pedagogisch medewerkers en andere volwassenen	18
Achterwacht en andere eventueel aanwezigen binnen de BSO	18
Professioneel.....	18
Ondersteuning van pedagogisch medewerkers door anderen;	19
Opvallend gedrag of een handicap	20
Kind bespreking	20
Opvallend gedrag en de Zorgcoördinator	20
Meldplicht vermoeden kindermishandeling.	20
Grenzen stellen (belonen en straffen).....	20
Kinderen met een handicap	21
Medische richtlijnen	21
Ouders	22
Oudercommissie (in de vorm van een alternatieve ouderraadpleging)	22
Kennismaking met Broekie	22
Voor het eerst naar Broekie	22
Brengen en halen	22
Van school naar Broekie	23
Overdracht.....	23
Extra opvang	23
Informatievoorziening	23
Klachtenregeling, Ouders en oudercommissie	24
Veiligheid, gezondheid en kwaliteit	25
Vooraf.....	25

Regels en zelfstandigheidsverklaring.....	25
Algemene hygiëne	26
Huishoudelijk werkplan.....	27
Ziek zijn	27
Hoofdluis.....	27
Brandveiligheid	27
Preventie en EHBO voor kinderen.....	27
Veilig spelen	27
Het vier ogen principe: vier ogen, vier oren en transparantie.....	28
Slotwoord	29

Voorwoord

Kindercentrum Broekie is in 1995 gestart met kinderopvang.

We hebben binnen ons kindercentrum een klimaat weten te scheppen dat alle kinderen aanspreekt; op persoonlijke wijze bieden we veiligheid, geborgenheid en ritme.

Ons kindercentrum is gelokaliseerd op het scholeneiland 't Kompas, gelegen aan de Gildekamp.

Op ons kindercentrum is opgedeeld in een kinderdagverblijf groep (KDV) en buitenschoolse opvang groep (BSO).

Op onze BSO voorzien wij in naschoolse opvang voor alle kinderen van het basisonderwijs in Lindenholt.

De kinderen kunnen na schooltijd, maar ook tijdens studiedagen en in de vakanties bij ons terecht op de buitenschoolse opvang (BSO).

Tevens bieden wij voorschoolse opvang aan de kinderen van de basisscholen op het scholeneiland 't Kompas.

Kindercentrum Broekie is een zelfstandige organisatie voor kinderopvang.

Wij zijn gericht op kinderopvang voor alle ouder(s) en verzorger(s) die kinderopvang nodig hebben. Ook biedt ons centrum opvang aan kinderen waarvan de ouder(s) / verzorger(s) een re-integratie traject volgen bij de Gemeente, of aan kinderen die een sociaal medische indicatie hebben. Hierbij gaat het dan om kinderen met dreigende beperkingen of belemmeringen in hun ontwikkeling.

Indien er kinderen worden aangemeld die speciale verzorging / aandacht vereisen, dan wordt er eerst gekeken of zij in de reguliere opvang mee kunnen. Hierna wordt in overleg met de ouder(s) / verzorger(s), aanvullende afspraken gemaakt en vastgelegd.

Indien er kinderen aangemeld worden die niet binnen de groep zouden passen dan worden zij eventueel doorverwezen.

Kindercentrum Broekie voldoet aan de eisen die de Wet Kinderopvang stelt aan een voorziening voor kinderopvang.

Dit pedagogisch beleid geeft ouders en andere geïnteresseerden een indruk van het pedagogisch klimaat op Broekie. Wij zijn van mening dat wij daar alleen met dit beleidsstuk niet volledig in zullen slagen. Om werkelijk een indruk te krijgen van Broekie moet u de sfeer namelijk bij ons komen proeven. Dit betekent niet dat u dit beleidsstuk nu ter zijde kunt schuiven, het geeft immers weer wat u van ons mag verwachten en waar u op kunt rekenen.

Voor onze pedagogisch medewerkers (de leidsters) vormt dit beleidsplan het uitgangspunt van hun beroepshouding en hun handelen.

In het belang van de leesbaarheid van de tekst zijn bepaalde aanduidingen enkel in mannelijke vorm of juist in vrouwelijke vorm geschreven. Daarnaast hebben wij het in de tekst over "de ouders", maar hier bedoelen we ook "de ouder" of "de wettelijke verzorger(s)" mee.

Pedagogische visie en uitgangspunten

Aan het begin van het leven maakt de mens een enorme ontwikkeling door. De groei naar volwassenheid is een proces waarin het kind zich ontplooit en als het ware wordt wie hij is. Een goede start begint bij een veilige, liefdevolle, vertrouwde omgeving waarin het kind zich geborgen voelt. Respectvol omgaan met de eigenheid van ieder kind vormt hierbij een belangrijke voorwaarde. Doordat wij zelf ouders zijn hebben wij een kritische kijk op de kinderopvang ontwikkeld.

Dit pedagogisch plan vormt de basis van ons handelen waarin onze zienswijze hoe om te gaan met professionele opvang, vertaald wordt in de praktijk van alledag.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen zichzelf te zijn en de kans krijgen zich te ontwikkelen.

Uitgangspunt is dat elk kind uniek is, daarom zijn wij aldoor op zoek naar dat wat ieder kind nodig heeft. Dit stelt ons in staat aan te sluiten bij de individuele behoeftes van ieder kind en zijn ontwikkeling. Veiligheid, geborgenheid en ritme vormen een belangrijke voorwaarden. Het kind voelt zich veilig en geborgen als het kan rekenen op onze zorg en aandacht. Behoefte aan een knuffel heeft ieder kind en die knuffel geven wij graag.

Waarom een Pedagogisch beleid?

- In gezinnen hebben ouders een pedagogisch beleid niet nodig om hun opvoeding te organiseren. Waarom hebben pedagogisch medewerkers in kindercentra dan wel zoiets nodig? Dat heeft te maken met de verschillen tussen opvoeden in het gezin en in kindercentra: Verschil in emotionele band: De emotionele band tussen ouders en kinderen is hecht en langdurig en ontstaat in de dagelijkse intieme omgang. De band tussen pedagogisch medewerkers en kinderen ontstaat niet vanzelf; pedagogisch medewerkers organiseren van alles om kinderen en ouders te helpen met wennen en opbouwen van vertrouwen.
- Verschil in organisatie: In het gezin kunnen groot ouders, andere familieleden of vrienden een rol spelen in de opvoeding, maar het gaat om informele relaties. Er kunnen spontaan afspraken worden gemaakt. Pedagogisch medewerkers werken echter binnen een formele setting. Ze houden zich aan formele afspraken over werktijden, haal- en brengtijden en het pedagogisch beleid.
- Verschil in omgeving: Het gezin biedt veel mogelijkheden tot leren over de volwassen wereld. Kinderen gaan mee boodschappen doen, zien hun ouders koken, helpen met opruimen. Het kindercentrum is helemaal op kinderen afgestemd. Pedagogische medewerkers plannen zorgvuldig hoe de binnen- en buitenruimtes worden gebruikt, welk spelmateriaal wordt aangeboden en welke activiteiten georganiseerd worden.
- Verschil in aantal kinderen: De meeste gezinnen zijn tegenwoordig klein. In kindercentra komen kinderen in een groep van 6 tot 16 kinderen die allemaal jonger zijn dan 4 jaar. Het opvoeden in een groep met oog voor de individuele behoeftes van kinderen, vraagt van pedagogisch medewerkers een planmatige aanpak.

De vier functies van de buitenschoolse opvang

De 4 functies van de BSO kunnen we onderverdelen in:

- In de eerste plaats, vervangen thuissituatie; komt voor uit het feit dat de ouders al dan niet samen, wegens werk, studie en soms door andere factoren niet beschikbaar zijn.

De BSO neemt dan tijdelijk de verantwoordelijkheid voor het kind van de ouders over. Met onze BSO willen wij een tweede thuis zijn voor de kinderen. Waar elk kind gezien en gekend wordt, maar ook de nodige persoonlijke aandacht krijgt.

- Vrijtijdsbesteding;

Bij de BSO wordt de nadruk gelegd op vrijtijdsbesteding. Vrij spelen, georganiseerde activiteiten, ontspanning maar ook ontwikkeling vervullen daarbij een rol.

Het belangrijkste is dat kinderen daarbij vrije keuzes hebben en eigen initiatieven kunnen nemen.

Georganiseerde activiteiten zijn een noodzakelijke aanvulling en stimulans voor een brede ontwikkeling van de kinderen en hun plezier.

- Opvoeden tot participatie;

De BSO is niet alleen gericht op de ontplooiing van het individu, maar zeker ook op waarden als samenwerking, rekening houden met de wensen van een ander en democratisch functioneren in een groep. Ze spelen met kinderen van verschillende achtergronden, ze moeten samen overleggen en samenwerken, maar ook samen conflicten oplossen.

Ze leren verantwoordelijkheid te nemen en te dragen.

- Samen met de ouders opvoeden:

Het uitwisselen van pedagogische informatie tussen de BSO en ouders vormt principe van het gezamenlijk opvoeden.

Voor het gevoel van veiligheid is het van groot belang dat hun ouders en hun pedagogisch medewerkers vertrouwen in elkaar hebben.

De groepen en hun leefomgeving

Op Broekie is een op het kind en de groep afgestemd dagritme waarbinnen het kind de juiste zorg krijgt. De inrichting van de groepsruimten binnen Kindercentrum Broekie zijn zo ingericht en de spelmaterialen zodanig afgestemd, dat er de volle aandacht is voor de specifieke behoeftes die bij een bepaalde ontwikkelingsfase horen. Dit wordt geboden in een huiselijke sfeer waarbinnen het kind zich op zijn gemak voelt.

Op Broekie is veel ruimte, zowel binnen als buiten. Kleurstelling en inrichting sluiten aan op de belevingswereld van de kinderen. De ruimtes zijn veilig en schoon. Kinderen kunnen zo vol overgave spelen en bewegen.

Kindercentrum Broekie biedt een uitdagende omgeving die kinderen stimuleert en prikkelt. Kinderen worden op een veilige manier op weg geholpen de wereld te verkennen. Hierdoor leert het kind op zichzelf en zijn omgeving te vertrouwen.

Spel is voor het kind bij uitstek de manier van ontdekken, ervaren en onderzoeken. Daarom neemt op Broekie spel een belangrijke plaats in. Al spelend ontwikkelt het kind zich en maakt contact met zijn omgeving. Het is belangrijk dat het kind zijn eigen spel kan ontwikkelen. Wij begeleiden het kind hierbij door hem aan te moedigen en te prikkelen. Wanneer het kind zelf speelt, neemt de leidster afstand. Zo wordt het kind in staat gesteld zich op zijn eigen creatieve manier te ontwikkelen en te uiten.

Op Kindercentrum Broekie worden de kinderen opgevangen door deskundige medewerkers die vanuit de pedagogische visie een relatie aangaan met het kind. Onze medewerkers scheppen een warme en liefdevolle omgeving, waarbinnen het kind zich geborgen voelt. Vanuit het eigen gevoel geven zij op professionele wijze vorm aan de opvang van de kinderen in de groepssituatie.

Voertaal

De voertaal op Kindercentrum Broekie is Nederlands.

Pedagogisch medewerker of leidster

Tot voor kort noemden we de opvoeders in de kindercentra eenvoudig: leidster. Door een functiewijziging worden leidsters nu pedagogisch medewerkers genoemd. Het is sekseneutraal en er is meer aandacht voor het pedagogisch aspect.

De basis van ons pedagogisch beleid

De Wet Kinderopvang schrijft voor dat een aantal zaken met betrekking tot de omgang met de kinderen vastgelegd dienen te zijn in het pedagogisch beleid. Daarnaast dient het kindercentrum bepaalde informatie ter beschikking te stellen aan de ouders.

Het Pedagogisch beleid is een onderdeel van ons *integraal_kwaliteitshandboek*. In ons kwaliteitshandboek zijn acties, voortkomend uit dit beleidsplan, op uitvoerend niveau (voor onze medewerkers) uitgewerkt.

De keuze voor een integraal kwaliteitshandboek is dat wij een kleine organisatie zijn waarbij ons personeel zowel op het kinderdagverblijf als de buitenschoolse opvang werkzaam zijn. Gezien het feit dat veel procedures voor zowel het kinderdagverblijf als de buitenschoolse opvang in de basis het zelfde zijn, hebben wij uit praktisch oogpunt gekozen voor een integraal kwaliteitshandboek. Daar waar nodig wordt aangegeven of en hoe er voor de specifieke opvang (KDV of BSO), aanvullende of andere procedures gelden.

De vier uitgangspunten van de wet kinderopvang

De voor Kindercentrum Broekie kenmerkende pedagogische visie op de omgang met de kinderen staat beschreven in de hieronder staande hoofdstukken.

De directie en medewerkers die werkzaam zijn bij het kindercentrum handelen in de praktijk naar dit beleid. Ouders kunnen de laatste versie van dit pedagogisch beleid op onze website downloaden. Op verzoek is er ook een geprint exemplaar beschikbaar.

De vier uitgangspunten waaraan de pedagogische praktijk - vanuit de Wet Kinderopvang "verantwoorde opvang" - moet voldoen zijn gebaseerd op de vier opvoedingsdoelen van professor Riksen - Walraven.

Deze vier uitgangspunten zijn hieronder verder benoemd en uitgewerkt, vormen "de kapstok" voor het verdere pedagogisch beleidsplan.

Ons pedagogisch beleid;

1. Emotionele veiligheid en welbevinden

Kindercentrum Broekie is een veilige basis, een 'thuis' waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Om dit thuisgevoel vorm te geven starten de kinderen na school met het gezamenlijk handen gewassen, er wordt wat gegeten en gedronken. Ook wordt er dan besproken wat er voor activiteiten gepland staan en wat zij zelf zouden willen doen. Ieder kind krijgt de gelegenheid om zijn / haar idee in te brengen en een individuele of gezamenlijke keuze te maken

Het is verder aan de pedagogisch medewerker om een klimaat te scheppen waarbinnen ieder kind zich veilig en geborgen voelt. Dit doet ze door kind volgend of kindgericht te handelen en zich bewust actief of passief in te zetten. Er wordt met vaste pedagogisch medewerksters gewerkt, waarmee de kinderen vertrouwd zijn.

De pedagogische medewerkster communiceert op professionele wijze met de kinderen en benadert de kinderen op respectvolle wijze, *ze geeft elk kind de nodige aandacht zodat het zich geaccepteerd voelt.*

De pedagogische medewerker zorgt voor een open en ontspannen sfeer in de groep. *We geven veel positieve aandacht en waardering, corrigeren en ondersteunen waar nodig.* De kinderen worden uitgenodigd tot participatie. *Regels en afspraken worden vaak opgesteld in overleg met de kinderen. Afhankelijk van de veranderende behoefte van kinderen worden afspraken bijgesteld.*

Pedagogisch medewerker Wendy wandelt met een groepje kinderen van school naar de BSO. Ze zorgt ervoor dat ze met alle kinderen even contact heeft. "Zeg Fayaaz, was je eigen juf er weer vandaag?". O kijk eens Taylor, je hebt een nieuwe jas, wat is die mooi". Met het ene kind ontstaat een kort gesprekje en met het andere kind een hele conversatie.

"Wij willen een hut gaan bouwen" melden Yasin (10 jaar), Jayden (9jaar) en Maria (9 jaar) bij pedagogische medewerker Arzu. "Dat lijkt mij een leuk idee", zegt Arzu, "wat hebben jullie daar voor nodig?" "Een mooie plek en wat hout" zegt Yasin "ook nog spijkers en touw" roepen Jayden en Maria. Arzu " Nou gaan jullie maar kijken voor een geschikte plaats. ondertussen kijk ik of er genoeg materiaal is".

Aan het einde van de dag zorgt de pedagogische medewerker voor een informatie uitwisseling met de ouders.

2. Persoonlijke competenties

Kindercentrum Broekie biedt gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties. Met dit begrip wordt bedoeld op brede persoonlijkheidskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Het is aan de pedagogisch medewerker de persoonlijke competenties van de kinderen te onderkennen, te waarderen en te stimuleren. Dit creëren we door het kind ruimte te bieden om zichzelf te zijn en door actief een relatie aan te gaan met het kind waardoor medewerkers het kind leren kennen.

De pedagogisch medewerkster ondersteunt en stimuleert kinderen individueel. Zij gaat een relatie met het kind aan en zorgt hierin voor een goede interactie met ieder kind.

Spelmateriaal, activiteiten en inrichting zijn aantrekkelijk en bieden de mogelijkheid aan de kinderen eigen ervaringen en ontdekkingen op te doen. De pedagogisch medewerker gebruikt situaties die zich voordoen en spel als leermoment. Kinderen vinden het leuk om dingen zelf te kunnen. We complimenteren ze en bevestigen

ze in het feit dat ze van waarde zijn. Elk kind krijgt de ruimte om zichzelf te zijn en het wordt geaccepteerd zoals het is.

"Ik kan mijn naam schrijven vertelt de 5 jarige Emily trots". "Zo , dat wil ik wel eens zien". Zegt de pedagogisch medewerker Sabine en zij geeft Emily een stuk papier en een pen. Aan de andere kant van de tafel zitten twee grote meiden die zitten een knutselboek te bestuderen om te zien wat zij die dag zullen gaan maken.

Er is bijzondere aandacht voor taal, motoriek en sociale vaardigheden, dit wordt aangeboden op het niveau, afhankelijk van de ontwikkelingsfase waarin het kind zich bevindt en de uitdaging waar het aan toe is. De individuele aandacht voor de ontwikkeling van persoonlijke competenties maar ook die van sociale competenties (zie punt 3 hieronder), worden onder andere vormgegeven door spel-, activiteiten en materialenaanbod af te stemmen op het individu en de groep. Dit komt uitgebreider aan bod in het hoofdstuk "Spelen".

3. Sociale competenties

Kindercentrum Broekie biedt gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties. Dit begrip omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Het is aan de pedagogische medewerkster de sociale competenties van de kinderen te helpen ontwikkelen. Dit doet ze door zich bewust te zijn van haar eigen rol en deze in te zetten als voorbeeldfunctie en door het sociale gedrag van het kind te stimuleren.

De pedagogische medewerkster stimuleert en ondersteunt de kinderen in de onderlinge relaties en interactie. We proberen voorwaarden te scheppen om kinderen de kans te geven zelfstandig in de groep contacten te leggen.

Het is de pedagogisch medewerker Titia opgevallen dat Jeroen de laatste tijd wat stil in de lees hoek gaat lezen. Was de 9 jarige Jeroen eerder een sfeer bepalende ondernemende en vrolijke jongen, nu lijkt hij liever in zijn eentje te gaan zitten lezen. Titia besluit polshoogte te gaan nemen en vraagt hem "Hee Jeroen, zit je lekker een boek te lezen?". "Hmhmhm", wordt er vanachter het boek gebromd. "Hmhmhm?", vraagt Titia. "Is dat ja of nee?" "Ik weet het niet zeg Jeroen, ik ben zo moe". "Waarvan ben je dan zo moe?" vraagt Titia, en dan volgt hortend en stotend het verhaal van een jongen voor wie de overgang naar groep 6 toch wel erg zwaar blijkt. Titia en Jeroen spreken samen af dat straks als mama komt, zij samen met dit even met haar bespreken.

In de groep kunnen kinderen samen plezier beleven, ervaringen delen en samen dingen voor elkaar krijgen die ze alleen niet kunnen. De leidsters zijn hierbij op de achtergrond aanwezig om de interacties tussen de kinderen in goede banen te leiden. Positieve contacten tussen kinderen bevorderen namelijk de sociale ontwikkeling, terwijl negatieve ervaringen kunnen leiden tot sociale teruggetrokkenheid.

De pedagogische medewerkster ondersteunt de kinderen in het voorkomen, aangaan en oplossen van conflicten. Zo zijn er omgangsregels als: je mag een ander geen pijn doen of uitschelden, je mag geen speelgoed afpakken en je moet rekening houden met jongere kinderen. Ook leren de kinderen prettige omgangsgewoonten, bijvoorbeeld: niet schreeuwen, maar praten, sorry zeggen en een kusje geven om een ruzie goed te maken en alsjeblieft en dankjewel zeggen.

Alle leidsters hanteren dezelfde regels. De regels worden steeds herhaald en uitgelegd voor jonge kinderen en nieuwkomers. Hiermee zorgen wij voor een goede samenhang in de groep die maakt dat ieder kind hier een eigen plek in vindt, die recht doet aan zijn of haar persoonlijkheid.

4. Overdracht van normen en waarden

Kindercentrum Broekie draagt bij aan het eigen maken van waarden en normen, 'cultuur', en de samenleving waarvan kinderen deel van uitmaken.

Elke medewerker is vanuit zijn / haar functie verantwoordelijk voor het overdragen en het handhaven van de maatschappelijke waarden en normen van het kindercentrum en onze maatschappij. Van elke medewerker wordt verwacht dat zij alle kinderen (en andere personen) binnen het kinderdagverblijf met eenzelfde open en respectvolle houding tegemoet treedt. Er mag geen onderscheid gemaakt worden op grond van religie, nationaliteit, uiterlijk of anderszins. Wij vinden dat Kindercentrum Broekie voor alle kinderen en hun ouders een veilige plek is waar zij zich welkom voelen en dit wordt mede gezien als een verantwoordelijkheid van de medewerkers die binnen de het kindercentrum werkzaam zijn. Hier hoort ook bij dat medewerkers iedereen begroeten en eventueel helpen als dat nodig is.

Aan tafel vertelt Janyla: "Bij opa en oma eten wij gezamenlijk couscous uit één schaal. En dat mag je zonder vork en mes, met je handen eten". "Dat lijkt me heel gezellig" zegt pedagogisch medewerker Serina. "Wat raar" roept Peyton. "Vindt je dat raar?" zegt Serina, "Weet je, niet iedereen eet op dezelfde manier. Ik vind het trouwens ook wel leuk om af en toe met mijn handen uit de pan te eten, mosselen bijvoorbeeld".

In de groep zijn afspraken, regels en omgangsvormen duidelijk en bekend. Afspraken, regels en omgangsvormen worden, waar dit kan, uitgelegd aan de kinderen. De pedagogische medewerkster ziet toe op de naleving van regels, afspraken en omgangsvormen en grijpt in als er onwenselijke situaties ontstaan. De pedagogische medewerkster geeft de kinderen feedback op gedrag dat afwijkt van de regels, afspraken en de omgangsvormen. Spelenderwijs wordt ongewenst gedrag omgebogen naar gewenst gedrag.

De groep en de ontwikkelingsfases van het kind

Ieder kind ontwikkelt zich en groeit in zijn eigen tempo. De ontwikkeling van het kind is bepalend voor de behoefte van het kind en zijn belevingswereld. De twee basisgroepen (KDV groep en BSO groep) op Kindercentrum Broekie zijn zo samengesteld dat er binnen groepen de volle aandacht is voor de specifieke behoefte die bij een bepaalde ontwikkelingsfase en leeftijd horen.

De BSO groep

De buitenschoolse (verticale) groep bestaat uit maximaal 12 kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar.

De keuze voor het hanteren verticale groepen is dat wij de mening toegedaan zijn dat jongere kinderen van oudere kinderen kunnen leren wat hun motoriek en cognitie (verstandelijke vermogens) ten goede komt. Aan de andere kant leren oudere kinderen ook zorgzaam te zijn in hun contact met jongere kinderen in een zelfde groep. Dit uit zich in het aangeven van speelgoed tot het helpen bij het fietsen op de buitenspeelplaats. Onze medewerkers stimuleren de kinderen om oog te hebben voor elkaar.

Afwijken, samenvoegen (combigroep BSO en KDV) en verlaten van de groep, wanneer is dit het geval:

In een aantal gevallen kan het zijn dat de groep tijdelijk wordt verlaten of wordt samengevoegd met de kinderen van het Kinderdagverblijf in een zogenaamde combigroep.

Men kan hierbij denken aan de volgende situatie('s):

- Voor (gezamenlijke) activiteiten; je kunt hierbij denken aan activiteiten waarbij de kinderen kunnen bewegen zoals: dansen, kringspelletjes maar ook bijvoorbeeld kleien, verven, naar de kinderboerderij, in de (speel)tuin, enz.
- Als er een erg lage bezetting op de groep (en) is, bijvoorbeeld tijdens; haal en brengtijden, een vakantie periode of studiedagen, kunnen de verschillende groepen kortstondig worden samengevoegd een combigroep KDV en BSO
- Gezamenlijk lunchen
- Als er door de klant extra opvang is aangevraagd en dit door de bezetting niet op de eigen groep te realiseren is, de ouder zal daarvoor schriftelijk toestemming moeten verlenen
- Als het kind zelf de groep verlaat en over een zelfstandigheidsverklaring beschikt.

Als er van de BSO groep wordt afgeweken wordt dat van te voren aan de klant kenbaar gemaakt, tenzij het een activiteit betreft. Het plannen van en de soort activiteiten is te dynamisch om dat van te voren aan te kunnen geven.

Gebruik BSO groepsruimte door het KDV;

- Bij afwezigheid van de BSO kinderen, kunnen de kinderen van 2-4 jr. van het KDV gebruik maken van deze ruimte voor activiteiten
- Op het moment dat de BSO kinderen gebruik maken van hun groepsruimte, kunnen er ook maximaal 12 kinderen aanwezig zijn op de KDV groep van het KDV. De KDV groep van het KDV staat los van de BSO groep en verblijven dan in hun eigen groepsruimte.

Afwijking van de BSO groep bij incidentele extra opvang, die niet mogelijk is op de eigen basisgroep;

Op de aanvraagformulieren voor "Incidentele (extra) opvang, Extra studiedagen - middagen en Ruilen van dagen", wordt aangegeven of de aangevraagde opvang op de eigen BSO groep of de andere KDV groep zal plaatsvinden. Door ondertekening van het formulier gaat de klant akkoord met de eventuele en tijdelijke opvang op de andere groep.

Afwijking van de BSO groep bij een nieuwe aanvraag of uitbreiding van de opvang;

Indien er niet direct plaats is op de aangevraagde dagen of een gedeelte daarvan, dan wordt dat bij de aanmelding met de klant besproken en de mogelijkheid geboden om buiten de basisgroep met de opvang te starten. Deze tijdelijke afwijking van de basisgroep en de duur daarvan wordt op het plaatsingsformulier vastgelegd.

NB. Als er van de eigen groep wordt afgeweken en bij het " tijdelijk samenvoegen " van een (combi)groep, wordt dat van te voren aan de klant kenbaar gemaakt, tenzij het een kortstondige activiteit betreft. Het plannen van en de soort activiteiten is meestal te dynamisch om dat van te voren aan te kunnen geven.

In alle bovenstaande afwijkende gevallen zal de vereiste beroepskracht - kind ratio, op basis van de leeftijd van de kinderen, worden aangepast.

Het is ook mogelijk dat onder toezicht van een of meerdere leidster(s) een andere volwassene (bijv. een ouder / groepshulp / stagiaire) tijdelijk de kinderen bij een activiteit begeleidt. De beroepskracht - kind ratio wordt hieronder nader uitgelegd.

Groepen en beroepskracht kind ratio (BKR)

De Wet Kinderopvang stelt duidelijke regels hoeveel kinderen (en in welke leeftijdscategorie) een pedagogisch medewerker mag opvangen. De groepsgrootte in relatie tot het aantal beroepskrachten valt binnen de normen zoals deze gelden voor de kinderopvang. De GGD ziet hierop toe.

In het hieronder staande overzicht is opgenomen: de maximale omvang van de (stam)groep, de leeftijdsopbouw van de (stam)groep en de leidster - kind ratio.

In verband met activiteiten voegen we soms de (stam)groepen samen en kan er tijdelijk afgeweken worden van het beroepskracht - kind ratio.

Op de BSO gaan we uit van een basisgroep van maximaal 12 kinderen in de leeftijd van 4-12jaar.

Van de beroepskracht - kind ratio kan worden afgeweken bij:

- Reguliere schooldagen; tijdens de aanvang van de schooldag van 7.00-7.30 uur
- Vakantie- / studiedagen opvang; bij aanvang van de opvang dag van 7.30-8.30 uur,
- Gedurende de lunchpauze van 12:30 tot 13:30 uur en bij sluiten van 16.30-17.30 uur,

In plaats van de benodigde beroepskrachten volgens de BKR wordt er dan tijdelijk slechts één ingezet.

Op het magneetbord in de gang op het kindercentrum staat vermeld welke pedagogisch medewerkers op welke groep werkzaam zijn.

De maximale grote van de BSO groep is 12 kinderen, die van de KDV groep is ook 12 kinderen. Maximaal kunnen er gelijktijdig 24 kinderen op het kindercentrum aanwezig zijn

Activiteiten in het algemeen: tijdens activiteiten kan de vereiste leidster - kind ratio worden aangepast. Het is dan mogelijk dat, Altijd onder toezicht van een beroepskracht, een of meerdere volwassenen (bijv. een ouders) / stagiaire de kinderen begeleidt.

Ontwikkel(Leeftijd)fasen

Hieronder volgt een overzicht van de verschillende leeftijdsfasen binnen de BSO groep en geven wij onze visie weer hoe wij de omgang binnen deze leeftijdsfase zien.

Het is van belang dit onderscheid te herkennen, willen wij op een goede en adequate wijze de specifieke zorg binnen de verschillende leeftijdsfasen kunnen bieden.

In de hierop volgende hoofdstukken "Spelen en ontwikkeling" en het hoofdstuk "Leefomgeving en leef -ruimte en -ritme " wordt nog verder ingegaan hoe wij omgaan met het aanbieden van de activiteiten en (spel) materialen afgestemd op de ontwikkelfase van het kind.

Kleuter (4 jaar - 6 jaar)

Rond de vierde jaar ontstaan de eerste vormen van gericht en doelbewust samenspel.

De wereld van het schoolgaande kind breidt zich enorm uit. Naast dat de school een nieuwe omgeving is waaraan het kind moet wennen, is het nieuw dat er steeds meer een appèl gedaan wordt op de cognitieve ontwikkeling. Kinderen leren zich te concentreren, zodat zij gericht bezig kunnen zijn. Op de meeste scholen is er in de eerste twee groepen veel ruimte voor spel, maar spelen wordt in toenemende mate didactisch ingezet. Dit vergt veel energie van de kinderen. Na school bieden wij kinderen een huiselijke

ontspannen sfeer. De gezamenlijke activiteiten zijn van huiselijke aard, zoals lunchen, fruit eten. Buiten deze momenten om kunnen de kinderen vrij spelen. Na een schooldag hebben kinderen geen of minder behoefte aan een activiteitenprogramma, maar aan een divers aanbod van mogelijkheden waar ze zelf uit kunnen kiezen. Belangrijk hierbij is dat zij letterlijk de bewegingsruimte hebben om te spelen en zich uit kunnen leven. Daarnaast hebben de kinderen behoefte aan persoonlijke aandacht van de pedagogisch medewerkers. Het kind wil vertellen wat er gebeurd is op school of na een vermoeiende schooldag lekker tegen de leidsters aankruipen en een boekje lezen. De kinderen kunnen dan ook rekenen op onze persoonlijke aandacht en belangstelling.

Schoolkind (6 jaar - 12 jaar)

Naast school worden vrijetijdsbesteding, vriendjes, vriendinnetjes en hobby's belangrijk. De interesses worden specifiek en maken dat het kind voor een langere periode (zelfstandig) gericht met iets bezig wilt zijn. De kinderen zijn goed in staat zelf aan te geven hoe zij hun tijd willen invullen. Doordat de leidsters de kinderen zelf met elkaar in overleg laten gaan over wat ze willen gaan doen en daar plannen voor laten maken wordt dan het aanbod van activiteiten voor een groot deel door de kinderen zelf bepaald.

Wij hechten veel waarde aan dit proces, omdat de kinderen hierdoor hun sociale vaardigheden verder ontwikkelen. Omgaan met elkaar op basis van respect is hierbij het uitgangspunt. In de groep gaan prestatie en competitie een rol spelen. Met het doen van teamsporten en spelletjes krijgt het kind de kans te leren omgaan met winnen en verliezen. Door toenemende behoefte van de kinderen aan privacy en zelfstandigheid wordt de relatie met de pedagogisch medewerkers afstandelijker. Hierdoor ontstaat er ook meer behoefte om geheel zelfstandig een activiteit te doen, binnen / buiten de opvang, op het schoolplein, bij een (sport) vereniging, etc.. En dan uiteraard het liefst zonder continu toezicht.

Om aan de behoefte aan die zelfstandigheid invulling te kunnen geven hebben wij een **zelfstandigheidsverklaring** opgesteld waarop de ouder kan aangeven welke activiteit(en) wanneer geheel zelfstandig zonder toezicht mogen plaatsvinden. De ouders zijn verplicht dit formulier te ondertekenen. De ruimtes en terreinen voor de naschoolse opvang zijn overzichtelijk ingericht, wat ook ten goede komt voor de veiligheid en toch ook wat "toezicht op afstand".

Wennen

Zie ook "Voor het eerst naar Broekie" in hoofdstuk "Ouders".

Wennen is op Broekie van toepassing als wij te maken krijgen met:

- *Een peuter vanuit het KDV, die gaat deelnemen aan de buitenschoolse opvang;*

Tijdens het wisselen van groep krijgt het kind de kans om geleidelijk te wennen aan de nieuwe situatie. De medewerkers gaan met het kind op visite en laat het kind een paar uurtjes achter bij de nieuwe groep. Hierdoor kan het kind rustig wennen en als het nodig is terugvallen op de groep die hij gaat verlaten. Alle medewerkers binnen ons kindercentrum zijn vertrouwd voor de kinderen omdat zij zowel op het dagverblijf als op de BSO op de groep staan.

- *Een nieuw kind;*

Nieuwe kinderen krijgen de ruimte en tijd om een plaats te vinden in de groep en een relatie op te bouwen met andere kinderen en met onze medewerkers.

De medewerkers letten op zo'n moment extra op de emotionele veiligheid zodat het kind zich geaccepteerd en betrokken bij de groep voelt.

Ouders kunnen de sfeer van de groep proeven en informatie krijgen over het beleid.

Op Broekie hanteren we een wensprocedure en is het gebruikelijk om één tot 3 keer te komen wennen.

Om het wennen zo goed mogelijk te laten verlopen is het belangrijk dat er een goede communicatie / wisselwerking plaatsvindt tussen ouders en onze medewerkers.

Doorgaande ontwikkellijn en Kind volgsysteem KIJK! 0-12 jaar

Kindercentrum Broekie gebruikt als Ontwikkeling programma en Kind volgsysteem KIJK! 0-12 jaar.

KIJK! is ontwikkeld voor baby/dreumesen, peuters, kleuters en schoolkinderen van 4-12 jaar. Dit biedt mogelijkheden voor de doorgaande lijn van de kinderopvang naar de basisschoolleeftijd. Wij vinden KIJK! het meest volledig observatiesysteem dat qua werkwijze prima aansluit bij de meeste systemen die in de basisscholen worden gebruikt.

Verder wil kindercentrum Broekie systematisch het welbevinden van kinderen kunnen volgen. En van onze pedagogische medewerkers wordt dan ook verwacht dat zij de ontwikkeling gericht stimuleren om tijdig achterstand of voorsprong te signaleren.

KIJK! brengt de totale ontwikkeling van het kind in kaart. Daarbij is de sociaal emotionele basis van het kind voorop gezet, vanuit de visie dat een kind zich pas ontwikkelt als het lekker in zijn vel zit.

Hoe werk het:

De pedagogische medewerkers observeren de basiskenmerken van de kinderen in de dagelijkse situaties en maken aantekeningen in hun eigen mentor map/ kind dossier.

Door de verkregen informatie van het dagelijks observeren vullen de medewerkers half jaarlijks (april en oktober) de registratieformulieren in, om de verschillende ontwikkelingsgebieden in kaart te brengen. Denk hierbij aan taalontwikkeling, zelfwerkzaamheid, grote en kleine motoriek, maar ook de VVE onderwerpen: ontluikende geletterdheid en ontluikende gecijferdheid.

Na deze half jaarlijks registratie kan een oudergesprek plaatsvinden (april en oktober).

Door deze nieuwe wijze van 'volgen' van kinderen, zal eventuele afwijkende ontwikkeling snel geconstateerd worden door de mentor.

In dit geval zal de pedagogische medewerker de ouder eerder uitnodigen voor een oudergesprek.

Hoe regelen we dat binnen Broekie:

De Leidinggevende maakt de stappenplannen van het kind volgsysteem en van de warme overdracht en ondersteunt de pedagogisch medewerkers bij de invoering.

Verder volgt, borgt en evalueert zij de ontwikkelingen op de werkvloer.

De pedagogisch medewerkers informeren de leidinggevende over de ontwikkelingen en vorderingen.

Warme overdracht (Doorgaande ontwikkellijn) als het kind onze opvang verlaat

Op het moment dat een kind onze opvang gaat verlaten, bijvoorbeeld naar de basisschool of andere opvang, zal er een warme overdracht van kind informatie plaatsvinden naar de ouders en desbetreffende organisatie. Voor deze informatie overdracht wordt er gebruik gemaakt van een overdrachtsinstrument. Het format van het overdrachtsinstrument "*instrument Overdracht van Kindinformatie in Nijmegen*" is ontwikkeld vanuit het de werkgroep "Alle kinderen in beeld". Deze werkgroep bestond uit diverse Nijmeegse organisaties die met de ontwikkeling van een kind te maken hebben / krijgen (hierbij kunt u denken aan: Kinderopvang, Basisschool, Jeugdzorg, etc..).

Ouders zijn de eerstverantwoordelijke voor het kind en worden dan ook nadrukkelijk betrokken bij het overdracht proces. De ouder wordt door de mentor van het kind verzocht het onderdeel "ouders " van het overdrachtsinstrument in te vullen. Hierna zal de mentor van het kind, aan de hand van de informatie uit het kind volgsysteem, het instrument verder invullen. Het overdrachtsinstrument kan eventueel nog aangevuld worden met extra informatie vanuit een zorg- begeleidingstraject. Hierna wordt het besproken met de ouder(s).

Het overdracht instrument wordt dan overgedragen aan de andere organisatie, al dan niet met een persoonlijk gesprek. De ouder(s) krijgen altijd de mogelijkheid om bij het overdracht gesprek aanwezig te zijn.

Spelen en ontwikkeling

Spelen is de bezigheid waaraan het kind het meeste plezier beleeft. Het is de manier van ontdekken, ervaren en onderzoeken van de wereld. Een rollende bal stimuleert de baby om te kruipen. De peuter ligt in een deuk door met water te spelen. Het kind in de basisschoolleeftijd beleeft de spannendste avonturen met zijn zelfgemaakte tijdmachine. Spelen is bovendien de manier van het kind om zich te uiten en zo zijn ervaringen te verwerken. Met andere kinderen leert het kind samen spelen en samen zijn. Om te kunnen spelen heeft het kind ruimte en uitdaging nodig, zowel lichamelijk als geestelijk. Op kindercentrum Broekie bieden wij deze ruimte.

De kinderen kunnen vrij spelen en zo hun eigen spel ontplooiën. De houding van de pedagogisch medewerkers, de inrichting van de ruimtes en onze aanbod van het speelmateriaal maken dat het kind op verschillende niveaus gestimuleerd wordt in zijn spel.

Spelontwikkeling

Op iedere groep bieden wij een op de leeftijd en ontwikkeling afgestemd spelaanbod dat aansluit op de Belevingswereld van het kind. Zo wordt het kind op het juiste niveau gestimuleerd in zijn ontwikkeling. Wij onderscheiden vier spelgebieden die in iedere ontwikkelingsfase van het kind een rol spelen. Hoewel er voor ieder spelgebied aandacht is, ligt per groep de nadruk op het spel dat het meeste aansluit op de ontwikkeling en belevingswereld van het kind.

Binnen de spelactiviteiten kunnen er soms accentverschuivingen zijn door de groepssamenstelling.

Het hanteerbare spel is het spel waarin het kind toepassingen ontdekt van materialen. Zo kunnen blokken worden gestapeld tot een toren en kun je met een schep een kuil graven, of met losse materialen een hut of tijdmachine bouwen.

Bij de buitenschoolse opvang ligt het zwaartepunt op de esthetische beleving van het spel. In de esthetische spelwereld zijn kinderen gericht op vormgeving. Het gaat om de uiterlijke verschijningsvorm, structuur en eenheid.

De smaak van het kind gaat een rol spelen, begrippen als mooi en lelijk krijgen inhoud. Door te ordenen en te construeren vormen kinderen nieuwe dingen, knutselen is hiervan een goed voorbeeld.

De waarnemingsvermogens van het kind nemen toe. Het kind gebruikt zijn fantasie en verbeeldingskracht in zijn spel.

Net als voor de andere spelgebieden geldt dat het fantasie spel in iedere ontwikkelingsfase een rol speelt. In deze droomwereld bedenkt het kind een nieuwe werkelijkheid die alleen in fantasie bestaat. Creativiteit en expressie spelen hierbij een belangrijke rol. Kinderen nemen een loopje met de werkelijkheid en fantaseren er op los.

Bij kinderen vanaf tien jaar ligt het accent in de spelbeleving. Zij kunnen realiteit en verbeelding beter scheiden dan jongere kinderen, hetgeen een krachtigere werking aan de fantasie en creativiteit geeft.

Spelvormen

Op verschillende plaatsen zijn speelmaterialen vrij toegankelijk voor de kinderen. De ruimte waarin de kinderen spelen, is ingedeeld naar de verschillende spelbehoeftes. Zo kunnen zij zich uitleven met groot speel materiaal, in de kussenhoek een boekje lezen en aan tafel tekenen. Het kind kan op deze manier voor dat spel kiezen waar het behoefte aan heeft.

De pedagogisch medewerker betreft zichzelf niet actief in het spel. Het is haar rol om de veiligheid en de kwaliteit van het spel te bewaken.

De momenten van vrij spel worden afgewisseld met geplande en niet geplande activiteiten. Deze activiteiten zijn spelvormen die in groepsverband plaatsvinden onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers en, afhankelijk van de soort activiteit, kan er extra ondersteuning gevraagd worden aan stagiaires en / of een andere volwassenen.

De keuze van de activiteit wordt door inbreng van de kinderen en de sfeer in de groep bepaald. Tijdens het spelen kijkt de pedagogisch medewerkers waar de kinderen behoefte aan hebben. De ene keer hebben de kinderen de behoefte zich uit te leven door te dansen, de andere keer door rustig te schilderen.

Als de kwaliteit van het vrije spel hoog is, kunnen de pedagogisch medewerkers besluiten dit niet te onderbreken met een nieuwe activiteit.

Activiteiten

Er is een breed scala aan activiteiten. Dit omvat bijvoorbeeld het spelen met materialen, muziek, woord en gebaar, taal, dans en beeld. Ter illustratie worden hieronder een aantal vormen uiteengezet.

Muzikale spelvormen

Zoals zingen, dansen en spelen. Ook instrumenten krijgen veel aandacht op Broekie. Dagelijks zingen wij liedjes met de kinderen. Het samen zingen versterkt de band tussen de kinderen en de pedagogisch medewerkers. Tijdens het dansen leren de kinderen hun lichaam bewegen. Ze ontwikkelen gevoel van ritme en maat. Met instrumenten maken de kinderen zelf muziek. Als de olifant door het bos loopt, slaan we hard op de trommel en bij het vlindertje heel zachtjes. Begrippen als hard en zacht, hoog en laag krijgen zo inhoud. Het vertellen van een verhaal kan aanleiding zijn om dit uit te beelden. Tijdens de dramatische expressie worden verhaaltjes en ervaringen uitgebeeld en omgezet in handelingen. Dit doet een appèl op de fantasie en creativiteit van de kinderen. De kinderen zijn kabouters en lopen door het bos en beleven daar allemaal avonturen.

Tekenen en schilderen

Geeft de kinderen de mogelijkheid zich uit te drukken. Gevoelens en ervaringen worden in het werkstuk verwerkt. Bovendien beleven kinderen veel plezier in het maken van een tekening of schildering. Om werkelijk uiting te kunnen geven aan de eigen creativiteit van het kind leggen wij het kind geen norm op.

In de schoolvakanties zijn de kinderen van vier jaar en ouder de gehele dag op het kindercentrum aanwezig. Het normale aanbod van activiteiten wordt dan uitgebreid met extra activiteiten.

Buitenactiviteiten

Op de terreinen van het kindercentrum en de aangrenzende schoolpleinen, zijn tal van activiteiten te houden. Buiten deze terreinen van ons kindercentrum worden ook andere buiten activiteiten georganiseerd. Hierbij kan gedacht worden aan een wandeling, naar de kinderboerderij gaan, boodschappen doen, naar een speeltuin gaan, etc. etc.. De Ouders moeten daar toestemming voor geven middels een formulier dat hiervoor is opgesteld. Activiteiten buiten worden altijd voldoende begeleid door medewerkers en indien nodig ook door andere volwassenen / ouders.

Activiteiten in het algemeen: tijdens activiteiten kan de vereiste leidster - kind ratio worden aangepast. Het is dan mogelijk dat, Altijd onder toezicht van een beroepskracht, een of meerdere volwassenen (bijv. een ouders) / stagiaire de kinderen begeleidt.

(Spel)activiteiten buiten de BSO groep

Soms worden de kinderen van het kinderdagverblijf samengevoegd met de kinderen van de BSO in een zogenaamde combigroep. Dit gebeurt met name bij gezamenlijke (spel)activiteiten zoals bijvoorbeeld optredens van zang en dans, of gezamenlijk muziek maken.

Een andere reden voor het verlaten van de BSO groep kan zijn dat de groepen dermate laag bezet zijn, dat samenvoeging noodzakelijk is. Zie ook " Verlaten van de BSO groep" hierboven, om toch gezellig een activiteit samen te kunnen doen.

Speelgoed en spelmaterialen

Speelgoed heeft een belangrijke functie in het kinderspel, het lokt immers uit tot spelen. Voor een goede spelstimulus is speelgoed of spelmateriaal van een natuurlijk materiaal onontbeerlijk. Spelen met water en zand geeft groot spelplezier. Speelgoed dat vervaardigd is van een natuurlijk materiaal zoals hout geeft een pure spelbeleving. Dit speelgoed heeft een eigen karakter, hout voelt immers anders aan dan steen. Het ontdekken van de verschillen tussen het speelgoed en de eigenheid van het materiaal roepen verschillende zintuiglijke belevingen op.

Wij hebben een grote variatie aan speelgoed dat aansluit bij de verschillende spelgebieden. Het kind kan hierdoor nieuwe uitdagingen aangaan. Anderzijds is er op Broekie geen speelgoed dat bedoeld is om gewelddadig spel uit te lokken. Dit geldt ook voor speelgoed waar een moraal van uitgaat die wij niet over willen dragen op de kinderen.

Leefomgeving en leef -ruimte en -ritme

Kinderen hebben ruimte nodig om te spelen, zich uit te leven en te bewegen. Maar ook om zich terug te trekken, tot rust te komen en zich te concentreren.

De verblijfsruimtes en buitenspeelmogelijkheden op ons kindercentrum zijn hierop afgestemd en aangepast. Zowel onze ruimtes binnen als buiten zijn beduidend groter dan de minimale vereisten in de kinderopvang. Letterlijk hebben de kinderen op Broekie een grote bewegingsruimte om vol overgave te spelen, zich uit te leven of zich terug te trekken uit de drukte van de groep. Er is een leefruimte waar de kinderen gezamenlijk eten en spelen, een ruime buitenspeelplaats. En de mogelijkheid voor het gebruik van de aangrenzende schoolpleinen. Met onze kleurstelling en inrichting van de ruimtes is Broekie een plek waar kinderen zich thuis voelen.

Dagindeling

De dagindelingen staan vooral in het kader van vrijetijdsbesteding, de kinderen zitten al de hele dag op school en hebben daarna extra behoeften om "vrij" te zijn, toch bieden we ook dan structuur. Onder andere door de kinderen na school eerst op hun eigen basisgroep te laten starten.

Op de basisgroep wordt er eerst gezamenlijk handen gewassen, wat gegeten en gedronken, ook wordt er dan besproken wat er voor activiteiten gepland staan en wat zij zelf zouden willen doen.

Tijdens de vakantieperiodes zijn de kinderen de hele dag op de BSO aanwezig er worden dan ook de hierop aangepast. Er worden dan ook activiteiten gepland buiten het kindercentrum en activiteiten die meer tijd in beslag nemen. Om deze redenen vragen wij dan aan de ouders daar rekening mee te houden en de kinderen, voor een bepaalde tijd te brengen en pas na een bepaalde tijd op te halen. Zodat de kinderen niet tijdens de activiteit gestoord worden.

De leefruimte

De leefruimte is de ruimte waar de kinderen een groot deel van de dag doorbrengen.

Op Kindercentrum Broekie zijn de leefruimten ingericht op de verschillende leeftijden en behoeftes gedurende de dag.

Iedere groep heeft een eigen speelruimte die is verdeeld in verschillende speelhoeken. Aan de tafels wordt gegeten en kunnen ook activiteiten gedaan worden.

Buiten spelen

Op de BSO is er ruim voldoende speelruimte per kind. Hiervoor gebruiken we ook de aangrenzende speelplaats van de school. Als het zomers goed weer is, zijn de kinderen bijna de hele dag buiten. Er kan buiten worden gegeten en gespeeld.

Buiten spelen betekent ook dat de kinderen in contact komen met natuurverschijnselen zoals zon, wind, regen en sneeuw. Maar ook met de wisselende seizoenen, met planten, bomen en aarde.

Zodra de weer - en de groepsomstandigheden het toelaten gaan wij met de kinderen naar buiten.

Bij gelijktijdig vrij spelen wordt het terrein denkbeeldig opgesplitst in gebieden waar gevoetbald kan worden, waar gefietst, geskelterd of geskeelerd kan worden, maar ook voor rustige spelletjes is er voldoende aparte ruimte.

De leidsters bespreken de denkbeeldige gebieden duidelijk met de kinderen af en hanteren daar dagelijks dezelfde gebieden voor. De medewerkers zien er op toe dat de kinderen met hun activiteit binnen hun gebied blijven en geen gevaar voor de andere veroorzaken.

Voeding

Eten, drinken geeft plezier en lichamelijke lustbeleving. Jonge kinderen stoppen alles in hun mond om het te verkennen. De mond is een gevoelig orgaan voor zintuiglijke ervaringen. Daarom hebben kinderen veel tijd en ruimte nodig om nieuw voedsel te verkennen. Ze likken, proeven, voelen hoe het eten aanvoelt. Het is belangrijk dat de medewerkers daarin geduldig zijn. Kinderen kunnen pas vrijuit eten als ze zich vertrouwd hebben kunnen maken met de zintuiglijke ervaringen die het eten oproept. Pas als kinderen gewend zijn aan bepaald voedsel zoals met de broodmaaltijd, komt er meer ruimte voor sociale ervaringen en gezelligheid.

We eten en drinken gezamenlijk en uitsluitend aan tafel.

Op de BSO wordt er tijdens de vakantiedagen, studiedagen en s 'middags na schooltijd, voor voeding en drinken gezorgd. Soms wordt er gezamenlijk soep of iets anders bereid.

Een evenwichtige voeding is altijd ons uitgangspunt. Een tussendoortje is normaalgesproken fruit.

Feestelijke activiteiten

Feest neemt een bijzondere plaats in voor het kind. Als je jarig bent of afscheid neemt, sta je een dag helemaal in het middelpunt van de belangstelling. Alles is die dag bijzonder en spannend. Een gezonde traktatie mag op zo'n dag natuurlijk niet ontbreken.

Ook de jaarlijkse (Nationale) feesten en de verschillende seizoenen krijgen de nodige aandacht.

Verjaardag

Als er iemand jarig is vieren wij dit op de groep. Met liedjes en instrumenten zingen we de jarige toe. De jarige krijgt een cadeautje van Broekie.

Traktatie

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen een verantwoorde en gezonde traktatie uitdelen die door de ouders wordt meegebracht. Voorbeelden: knakworst in bladerdeeg, rozijntjes, mandarijntjes of klein speelgoed, afgestemd op de leeftijdsgroep. De pedagogische medewerkers geven graag tips hoe een verstandige en creatieve traktatie te maken.

Jaarfeesten en jaarritme

Het jaarritme wordt gevormd door de seizoenen en jaarfeesten(nationale feestdagen ed.). De kinderen beleven de seizoenen en hun overgangen. Hierdoor krijgen zij het besef van de jaargetijden.

De jaarfeesten, zoals Sinterklaas, dragen hier aan bij.

Op het Broekie integreren wij de seizoenen en jaarfeesten in de activiteiten van het dagprogramma. Met de viering van de jaarfeesten wordt rekening gehouden met de aandacht voor deze feesten buiten het centrum. Zo bieden we bijvoorbeeld met de drukke decembermaand de kinderen extra rust binnen een warme en gezellige sfeer.

Inzet pedagogisch medewerkers en andere volwassenen

De kinderen worden opgevangen door deskundige pedagogisch medewerkers, die vanuit de pedagogische visie van professor Walraven op persoonlijke wijze een relatie aangaan met de kinderen. Het is de taak van de pedagogisch medewerkers een klimaat te scheppen waarbinnen ieder kind tot zijn recht komt en de zorg en aandacht krijgt die hij nodig heeft. Ieder kind heeft behoefte aan warmte, liefde en een knuffel en die geven wij graag.

Achterwacht en andere eventueel aanwezigen binnen de BSO

Aangezien de BSO groep grenst aan die van het KDV, fungeren ook de op beide groepen aanwezige medewerkers, als ook de leiding, als elkaars achterwacht.

Het kinderdagcentrum is op alle (open)dagen bemand, daar zijn normaalgesproken 2 pedagogisch medewerkers aanwezig. Indien dat niet het geval is, dan is er een tweede volwassene (stagiaire of iemand van de leiding) aanwezig. Zij kunnen bij nood situaties gevraagd worden te ondersteunen.

Tijdens de vakantieperioden / studiedagen en bij de minimale inzet van twee leidsters van de BSO en het KDV samen, zal tijdens de pauzes de pauserende leidster op het terrein van het kindercentrum blijven, zodat zij geroepen kan worden als er ondersteuning op de groep noodzakelijk is.

Tijdens de breng en haaltijden kan er een afwijkende bezetting van beroepskrachten zijn. Gedurende deze periode worden wel kinderen gebracht / opgehaald. De dan aanwezige personen kunnen in noodsituaties om hulp gevraagd worden.

Professioneel

Kinderopvang beschouwen wij als een professionele activiteit. Dit vraagt om goed opgeleide medewerkers. De medewerkers moeten zich bewust zijn van de pedagogische uitgangspunten van Broekie en dragen deze uit naar kinderen en ouders. Zij beschikken over de vaardigheden die nodig zijn om de kinderen zowel individueel als in groepsverband te verzorgen en te begeleiden.

Kindercentrum Broekie verzorgt voor de nodige ontwikkeling van haar medewerkers, doormiddel van, na - en bijscholing en trainingen. Ook worden er jaarlijks terugkerende cursussen als kinder- EHBO, BHV gevolgd. Wij vinden een persoonlijke begeleiding van medewerkers zeer belangrijk en zij worden dan ook, daar waar nodig, extra persoonlijk ondersteund en begeleid, door de leiding en/of een ervaren collega.

Opleidingseisen pedagogisch medewerksters.

Opleidingseisen zijn aan jaarlijkse aanpassingen onderhevig voor de laatste stand van zaken kan de COA kinderopvang geraadpleegd worden! Hieronder zijn een aantal mogelijke opleidingen weergegeven; Algemeen geldt dat het diploma MBO-PW kwalificatieniveau 3 bevoegdheid geeft tot uitoefening van de functie van pedagogisch medewerker, indien dit bij een onderwijsinstelling is behaald met inachtneming van de eisen die de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) aan deze opleiding stelt. Daarnaast wordt hieronder een aantal opleidingen vermeld die ook toegang geven tot uitoefening van de functie van pedagogische medewerker.

Diploma MBO-AB en -SCW (kwalificatieniveau 4), en -SD (kwalificatieniveau 3 en 4); conform de WEB

Diploma MBO-CW, -IW, -SD, -V, -VZ, -SA, -AW, -AT en MDGO-AW/RW, -AW/CW, -AB, -SA/SD, -VZ, -VP

Diploma Onderwijsassistent (3-jarig, kwalificatieniveau 4) Overgangsbewijs naar laatste jaar pedagogische academie

Diploma MBO-VIG (verzorgende individuele gezondheidszorg/kwalificatieniveau 3)

3e jaar parttime opleiding HBO volgend: richtingen SPH, CMV, MWD

Akte Lager onderwijs zonder hoofdakte (oude kweekschoolopleiding)

Diploma lerarenopleiding Omgangskunde,

Diploma HBO-IW, -CW, -MW, -J, -V, SPH, CMV, MWD, Pedagogiek MO-A of kandidaatsexamen Pedagogiek.

Verder geldt dat indien de werknemer als pedagogisch medewerker uitsluitend werkzaam is in de buitenschoolse of naschoolse opvang (BSO/NSO), in dat geval alle sociaal-pedagogische, sociaal-culturele, pedagogische, sport/lichamelijke opvoedings- en culturele/kunstzinnige vormingsopleidingen op ten minste MBO -kwalificatieniveau 3 volstaan. Bij twijfel of een opleiding voldoet, wordt dit altijd teruggekoppeld naar de GGD.

Ondersteuning van pedagogisch medewerkers door anderen:

Stagiaires

Om aankomende beroepskrachten de kans te geven ervaring op te doen binnen de kinderopvang, kunnen er jaarlijks een aantal stagiaires op ons kindercentrum zijn. Zowel de kinderen als de stagiaire zelf hebben er belang bij vertrouwd met elkaar te raken. Alle activiteiten en werkzaamheden van de stagiaires vinden plaats onder begeleiding van onze medewerkers. Gedurende de stage worden de stagiaires boventallig ingezet. Dit houdt in dat het team van vaste pedagogisch medewerkers wordt aangevuld met een stagiaire. Belangrijke voorwaarde die wij stellen bij het begeleiden van stagiaires, is dat de professionaliteit en de kwaliteit gewaarborgd blijven. Deze voorwaarde en een aantal gedragsregels zijn opgenomen in een procedure en wordt besproken met alle stagiaires vóór aanvang van hun stageperiode. Aan het eind van de stage kan de stagiaire, bij gebleken geschiktheid, door ons in de gelegenheid gesteld worden om bij ons te komen werken. Alle stagiaires moeten, voor plaatsing, geregistreerd zijn in het "Personenenregister kinderopvang". Ons kindercentrum is een officieel erkent Calibris-leerbedrijf.

Invalkrachten

Iedere groep binnen ons kindercentrum heeft dagelijks zijn vaste pedagogisch medewerkers. Bij afwezigheid van een onze medewerkers door bijvoorbeeld ziekte of verlof is het nodig dat iemand anders haar werkzaamheden overneemt. Door een flexibele inzet van onze medewerkers kunnen wij meestal intern vervanging regelen. Daarnaast hebben wij vaste invalkrachten bij een vast uitzendbureau die bekend zijn met onze werkwijze. Kindercentrum Broekie kan op deze manier garanderen dat ook bij afwezigheid van de vaste pedagogisch medewerkers, de kinderen in vertrouwde handen zijn. Net als onze vaste medewerkers moeten ook onze invalkrachten beschikken over een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG), geregistreerd zijn in het "Personenenregister kinderopvang" en de kwalificaties om te werken als pedagogische medewerker.

Ouders en vrijwilligers

Ouders of vrijwilligers worden in principe niet ingezet bij de ondersteuning van de pedagogisch medewerkers, tenzij het activiteiten betreft waar extra toezicht bij nodig is

Opvallend gedrag of een handicap

Geen kind is hetzelfde, ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier. Toch kunnen er signalen zijn die extra aandacht behoeven. Dit betreft zowel kinderen met een 'normale' ontwikkeling als kinderen met een handicap. In beide gevallen kan extra zorg en aandacht van belang zijn.

Kind bespreking

Om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind goed te kunnen volgen, vinden er regelmatig kind besprekingen plaats in het teamoverleg van de medewerkers en op momenten dat er overleg nodig is. bijvoorbeeld als er een ruzie op de groep / school is geweest. Hier worden kinderen besproken waarbij bijzonderheden en verandering in het gedrag zijn. Er kan ook besproken worden hoe het gaat met zindelijk worden of hoe het kind begeleidt gaat worden in de overgang naar een nieuwe groep. Deze bespreking heeft tevens de functie ontwikkelings- en/of andere problemen vroegtijdig te onderkennen. Eventuele bijzonderheden worden altijd met de ouders besproken, zodat we samen kunnen kijken naar wat er aan de hand zou kunnen zijn met het kind.

Opvallend gedrag en de Zorgcoördinator

Er zijn tal van redenen waarom kinderen opvallend gedrag kunnen gaan vertonen. Door de geboorte van een broertje of zusje kan een kind bijvoorbeeld een korte terugval hebben in een vorig stadium van zijn ontwikkeling. Zo kan de zindelijke peuter weer in zijn broek gaan plassen. Kinderen kunnen binnen ons kindercentrum rekenen op extra begrip en extra aandacht. Als ouders of onze medewerksters opmerken dat een kind gedurende een periode afwijkt in zijn gedrag is dit reden voor overleg.

Op grond van observaties wordt het gedrag in kaart gebracht. Na een bespreking in het team worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek. Tijdens dit gesprek bekijken we samen met de ouders wat er met het kind aan de hand kan zijn en hoe we hiermee om kunnen gaan. Een goede afstemming in de omgang met het kind tussen ouders en Broekie, biedt in veel gevallen al uitkomst. Indien wenselijk wordt de **zorgcoördinator of een persoon van een andere hulpinstantie bijvoorbeeld de GGD of het Bureau Jeugdzorg bij de kind bespreking betrokken.

** De Zorgcoördinator

Als de groepsleiding van een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf problemen signaleert in de ontwikkeling van een kind, kan zij de hulp inroepen van een zorgcoördinator. Hiervoor vraagt zij toestemming aan de ouder(s). De zorgcoördinator komt observeren op het kindercentrum, bespreekt haar bevindingen met de groepsleiding en ouders en geeft advies over het vervolg. Het advies kan betrekking hebben op de aanpak op het kindercentrum en/of een eventuele verwijzing voor hulp naar een andere instelling. De zorgcoördinator kan ouder en kind direct verwijzen naar een hulpverlenende instelling of het kind inbrengen in het zorgteam. Groepsleiding kan ook telefonisch advies en ondersteuning vragen aan de zorgcoördinator, bijv. in de vorm van het opstellen van een stimuleringsplan. De zorgcoördinator kan ingeschakeld worden door alle peuterspeelzalen en kinderdagverblijven in Nijmegen.

Meldplicht vermoeden kindermishandeling.

Kindercentra dragen een eigen verantwoordelijkheid en meldplicht voor het signaleren van kindermishandeling en voor het ondernemen van actie na het signaleren. De signalen moeten worden doorgegeven aan de instanties die hulp kunnen bieden. Onze medewerkers hebben hierin een duidelijke taak. Ze zien de kinderen regelmatig en kunnen opvallend of afwijkend gedrag signaleren. Nadat zij signalen hebben opgemerkt is het ook hun taak actie te ondernemen, waarna het protocol "meldplicht vermoeden kindermishandeling" wordt gevolgd. Dit protocol gaat in op de aanpak van kindermishandeling en is overgenomen van het protocol 'vermoeden kindermishandeling' van JSO expertisecentrum voor jeugd, samenleving en opvoeding, Preventie Haaglanden.

Grenzen stellen (belonen en straffen)

Bij het ontdekken en verkennen van de omgeving van het kind hoort ook het aftasten van grenzen. Het spel en gedrag van het kind kunnen gevaarlijke of verstorende gevolgen hebben voor het kind zelf en/of zijn omgeving. Gooien met speelgoed is hiervan een voorbeeld. Bij ongewenst gedrag gaat het erom dit gedrag om te buigen naar gewenst gedrag. Het is de rol van de pedagogisch medewerkers het kind hierbij te helpen door

het spel weer veilig te maken, of door spel aan te bieden, dat beter aansluit bij de behoefte van het kind. Een kind dat zich wil uitleven is beter op zijn plek waar hij kan rennen, dan aan tafel. Op deze manier leert het kind spelenderwijs zijn grenzen kennen en de drang om te ontdekken wordt hem niet ontnomen.

Tegelijkertijd worden er zo duidelijk grenzen gesteld aan wat wel en niet toelaatbaar is.

Bij de oudere kinderen van de buitenschoolse opvang doen wij een appèl op de eigen verantwoordelijkheid. De kinderen zijn zich bewust van de regels en kunnen hierop worden aangesproken, als zij zich daar niet aan houden.

Positief gedrag wordt gecompimenteerd door de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers scheppen een veilig klimaat waarbinnen respectvol omgaan met elkaar het uitgangspunt vormt.

Kinderen van de BSO die weg willen lopen, worden niet door onze medewerkers fysiek tegen gehouden. Er wordt op ze ingeprept ten einde ze van gedachte te doen veranderen. Lukt dat niet en het kind vertrekt, dan wordt ook direct de ouder hierover geïnformeerd.

Kinderen met een handicap

Ouders die een kind met een handicap hebben, kunnen de voorkeur geven aan een omgeving waarin hun kind met niet gehandicapte kinderen kan worden opgevangen. Op Broekie proberen wij zoveel mogelijk aan deze wens tegemoet te komen.

Norm hiervoor is dat de eventuele aanpassingen binnen de bestaande groepen zijn in te passen. Daarnaast moet de opvang op Broekie een positief effect hebben op het welbevinden van het kind. Samen met ouders bekijken wij dan ook vóór de plaatsing of en hoe het kind met een handicap op Broekie kan worden opvangen. Broekie besluit uiteindelijk of het kind geplaatst kan worden, eventueel op specifieke voorwaarden.

Medische richtlijnen

Kinderen met een aandoening aan de luchtwegen, zoals astma, zijn gebaat bij een stof arme omgeving. Op ons kindercentrum wordt mede daarom dagelijks schoongemaakt. Er zijn geen huisdieren binnen ons kindercentrum en er wordt nergens gerookt.

Voor kinderen met een voedselallergie geldt vaak een bepaald dieet. Deze moeten ouders bij aanmelding schriftelijk aan ons doorgeven. Hierdoor weten we waar het kind allergisch voor is en of hij bepaalde traktaties bij feestelijkheden niet mag hebben. Alternatieve producten die bij Broekie niet in het normale voedingspakket zitten, dienen ouders zelf mee te geven. Zo kunnen de kinderen het feest helemaal mee vieren. Kinderen die gebruik maken van medicatie, krijgen dit uitsluitend toegediend op en volgens de voorschriften van een arts. Deze voorschriften worden goed doorgesproken met de ouders en worden op schrift vastgelegd. Onze medewerker zorgt dat zij op de hoogte is van het medicijngebruik en de toediening hiervan door dit met de ouders te bespreken. Onze medewerkers overhandigen hiervoor ook een medicatielijst aan de ouders om in te vullen en te ondertekenen.

Ouders

Een goede relatie tussen ouders en Kindercentrum Broekie is van groot belang voor het kind. Een gedeelde zorg vraagt om goede afspraken. Het is belangrijk om elkaar goed op de hoogte te stellen van wat het kind heeft meegemaakt. Ouders en medewerkers zijn zo beter in staat het kind te begrijpen en kunnen de verschillende leefwerelden voor het kind 'verbinden'. Daarom vinden wij het belangrijk dat ook ouders zich thuis voelen op het kindercentrum.

Oudercommissie (in de vorm van een alternatieve ouderraadpleging)

Vanwege de beperkte omvang van ons kindercentrum en het gebrek aan ouders die willen deelnemen in een oudercommissie heeft de oudercommissie in samenspraak met de leiding van Kindercentrum Broekie besloten om miv. 05-10-2016 over te gaan naar een alternatieve oudercommissie vorm, die voldoet aan de eisen, gesteld aan een alternatieve ouderraadpleging vanuit de Wet Kinderopvang van januari 2016;

- Een locatie met meerdere vormen van opvang, bijvoorbeeld dagopvang en BSO, dient één oudercommissie te hebben, er hoeft dan niet per opvangsoort een oudercommissie te worden gevormd.
- Kindercentrum Broekie blijft zich inspannen om bereidwille ouders voor de oudercommissie te vinden.

Een aantal ouders van ons kindercentrum vormen een oudercommissie voor het kinderdagverblijf en de BSO. Deze oudercommissie, hebben ieder hun eigen reglement en bestaan uit minimaal 1 ouder. Deze commissie stelt zich tot doel de belangen van kind en ouders te behartigen. Gevraagd en ongevraagd kan de commissie de directie adviseren in zaken zoals het bieden van een verantwoorde kinderopvang, pedagogisch beleid, voedingsaangelegenheden, algemeen beleid van opvoeding/veiligheid/gezondheid, openingstijden centrum, beleid over spel -en ontwikkeling, klachten en prijzen.

Van de leden hangen de foto's en gegevens in de hal van zowel het dagverblijf als op de BSO.

Vanwege de beperkte omvang van de oudercommissies worden de vergaderingen gezamenlijk gehouden.

Kennismaking met Broekie

Ouders die geïnteresseerd zijn in een opvangplaats op ons kindercentrum, worden uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek. Naast een rondleiding door het gebouw worden de ouders geïnformeerd over de pedagogische visie en werkwijze. Ouders kunnen zich middels een formulier inschrijven. Voordat het kind de eerste keer op Broekie verblijft, vindt er een intakegesprek plaats. Tijdens dit gesprek staan de persoonlijke wensen en verwachtingen van de ouders en het kind centraal. Er worden afspraken gemaakt over hoe het kind komt wennen bij Broekie en over hoe de gebruiken en zorg van thuis voortgezet worden in het kindercentrum.

Voor het eerst naar Broekie

Kinderen hebben tijd nodig om te wennen aan ons kindercentrum. Samen met de ouders bespreken we ons wenbeleid en op welke wijze we het kind vertrouwd maken met het kindercentrum.

Om een goed beeld te krijgen van ons kindercentrum kunnen ouders altijd langer blijven bij het wennen of op andere dagen. Gedurende dit bezoek kunnen ouders nader kennismaken met de medewerkers, de gebruiken in de groep leren kennen en actief een bijdrage leveren aan de invulling van het dagprogramma.

Brengen en halen

Om ouders in de gelegenheid te stellen om samen met hun kind op Broekie te zijn en afscheid te kunnen nemen zonder dat dit teveel onrust veroorzaakt, is het dagprogramma hierop afgestemd. Op de naschoolse opvang tijdens vakantie / vrije dagen vragen we u om uw kind(eren) vóór 9.00 uur brengen en na 16.30 ophalen. En om op normale schooldagen ná 17.30 uw kind op te halen.

De ouders kunnen op eigen wijze afscheid nemen van het kind door bijvoorbeeld een boekje voor te lezen of te kijken naar werkjes, of het spel van het kind.

Daarnaast is er tijd om informatie uit te wisselen over het kind tussen ouders en leidster. In overleg is het natuurlijk mogelijk het kind op een ander moment te brengen of te halen.

Mocht iemand anders het kind komen halen dan degene die dat normaal gesproken doet, dan vragen wij u dit vooraf te melden aan onze medewerkers.

Van school naar Broekie

De school en de ouders hebben gezamenlijk de verantwoording voor het kind, totdat het kind van school is opgehaald door een medewerker van Broekie, of door de ouders of een namens de ouders verantwoordelijke persoon, aan een van onze medewerkers op het kindercentrum is overgedragen.

De kinderen die na schooltijd naar Broekie komen, worden of lopend van school gehaald of met de Broekie - bus. Als de school uitgaat, zijn er medewerkers van Broekie aanwezig, die de kinderen lopend naar de BSO of naar het vervoer begeleiden. Alle kinderen worden buiten bij de schooldeur opgehaald door onze medewerker. De oudere kinderen van de Kampus en de Luithorst mogen na een schriftelijke toestemming van de ouders, zelf komen lopen. Doordat er altijd iemand van Broekie bij de scholen aanwezig is, kunnen leerkrachten eventuele bijzonderheden aan ons doorgeven, die wij op onze beurt weer door kunnen geven aan de ouders.

Overdracht

De overdracht is het moment dat de pedagogisch medewerkers, leerkracht en de ouders elkaar informeren over hoe het op school / thuis en op Broekie is gegaan. Door goed op de hoogte te zijn over wat er met het kind is gebeurd, kunnen beide partijen goed inspelen op de behoeftes van het kind.

Het kind dat thuis slecht geslapen heeft, kan op Broekie rekenen op wat extra aandacht en rustmomenten. Mochten ouders de behoefte hebben om wat uitgebreider met de pedagogisch medewerkers te spreken dan kunnen zij hiervoor een afspraak maken. Op het bord dat bij iedere groep aan de muur hangt, kunnen ouders lezen welke activiteiten er die dag zijn gedaan.

Extra opvang

Incidentele opvang is opvang op dagen en tijden waarop u volgens de overeenkomst geen recht op opvang heeft, maar om wat voor reden dan ook wel opvang nodig heeft.

Als klant geeft u op het aanvraagformulier aan welke dag of dagen u van incidentele opvang gebruik wilt maken. Dit formulier kunt u ook gebruiken wanneer u gebruik wilt maken van incidenteel verlengde opvang. Het aanvraagformulier dient dan bij de pedagogische medewerker ingeleverd te worden, zij kan dan bepalen of de extra opvang op de basisgroep mogelijk is.

Er zijn een aantal voorwaarden verbonden aan de toekenning van extra opvang, deze staan op het aanvraagformulier vermeld. De belangrijkste zijn:

- een aanvraag voor incidentele opvang kan alleen worden toegezegd wanneer er voldoende ruimte op de eigen basisroep is. Is dat niet mogelijk maar is er buiten de basisgroep wel plaats, dan is dat ter keuze van de klant,
- verder geldt dat er voor voldoende kinderen opvang gewenst is
- U kunt aan de aanvraag voor incidentele opvang geen rechten ontlenen, tenzij deze voor goedkeuring is ondertekend door de leiding.

Informatievoorziening

Over de ontwikkelingen in de organisatie houden wij de ouders door middel van ons " Broekie krantje" of een informatie bulletin op de hoogte. Ouders worden geïnformeerd over bijzondere activiteiten, pedagogisch beleid, GGD -inspectie, kwaliteitsontwikkeling en huisregels. Tevens worden op de aangewezen plaatsen ook extra flyers, met de voor dat moment relevante informatie opgehangen. Ouders kunnen voor informatie ook terecht op onze internetsite. Ook willen wij als kindercentrum proberen één a twee informatie / thema avonden in een jaar organiseren waarop ouders nader kennis kunnen maken met de pedagogisch medewerksters en ouders van de huidige of de nieuwe groep van hun kind. Dit zal eventueel gecombineerd worden met een themabijeenkomsten. Dit kan een lezing of een workshop zijn. Enkel thema's kunnen zijn:

- Slapen en naar bed gaan
- Grenzen stellen
- Drukke kinderen
- Spel en speelgoed
- Taal ontwikkeling

In deze bijeenkomsten kunnen ouders elkaar steun bieden door uitwisseling van ervaringen.

Deze bijeenkomsten zullen worden georganiseerd door het kindercentrum, al dan niet met ondersteuning van een andere organisatie, zo als bijvoorbeeld de GGD.

Klachtenregeling, Ouders en oudercommissie

Wij streven er naar om een zo open en transparant mogelijke dienstverlening aan te bieden. Dat geldt uiteraard ook in de behandeling van klachten.

Helaas is het altijd mogelijk dat u niet geheel tevreden bent. Wij stellen het dan erg op prijs als u uw klacht bij ons, volgens de procedures zoals opgenomen in de leveringsvoorwaarden en het informatieboekje indient.

Jaaroverzicht

Jaarlijks wordt er van het voorafgaande jaar een Jaaroverzicht klachtenregistratie opgesteld waarin alle schriftelijk vastgelegde klachten van het kindercentrum, maar ook die door De Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen zijn vastgelegd.

Het jaaroverzicht is openbaar en voor iedereen in te zien op het kindercentrum (in de map " klachten registratie ").

Tevens wordt het jaaroverzicht ter beschikking aan de Oudercommissie en de GGD gesteld.

Veiligheid, gezondheid en kwaliteit

Vooraf

Om te zorgen dat onze medewerkers eenduidig kunnen handelen en voldoen aan de eisen van de Wet kinderopvang, beschikt Kindercentrum Broekie over een integraal kwaliteitshandboek voor het KDV en de BSO, waarin dit pedagogisch beleid maar ook al onze procedures en eventuele verwijzingen, de eventuele controles en hun benodigde formulieren, zijn opgenomen.

Dit kwaliteitshandboek ligt voor iedereen ter inzage op de locatie van het Kinderdagverblijf en de BSO.

Met ingang van 2018 dient een kinderopvangorganisatie te beschikken over een "**Veiligheids- en Gezondheidsbeleid**", waarin de kinderopvang organisatie dient aan te geven hoe deze met omgaat met veiligheid en gezondheid risico's en waar zijn medewerkers in de praktijk naar handelen.

Hieronder volgt een verkorte uiteenzetting hoe Kindercentrum Broekie met diverse zaken omgaat.

Het kind

Hoe jonger de kinderen, hoe kwetsbaarder ze zijn voor ongelukjes en ziekten. Er zijn binnen ons centrum verschillende groepen kinderen samengebracht, die intensief gebruik maken van de verschillende ruimtes. Dit vraagt om extra en professionele aandacht voor de veiligheid en gezondheid.

Conform de Wet Kinderopvang voert de GGD jaarlijks inspecties uit op het gebied van veiligheid en gezondheid binnen ons centrum.

Wij monitoren zelf continu veiligheid en gezondheid risico's met behulp van de Risico Monitor van het FCB een risico-inventarisatie uit op het kinderdagverblijf en de BSO. De daarin opgenomen risico's worden periodiek besproken in de Team overleggen en afhankelijk van wat er eventueel op dat moment speelt.

De benoemde risico's, worden gecontroleerd door en aan de hand van het geconstateerde en te kijken of er verwijzingen zijn naar onze protocollen, werkinstructies en of regels van onze organisatie waar deze risico's al in een eerder stadium beschreven zijn (zie het kwaliteitshandboek).

Risico's die niet of moeilijk te vatten zijn in genoemde procedures worden in aparte actieplannen genoemd.

Daarnaast wordt er dan een veiligheid-/gezondheidsverslag gemaakt, dat een beeld geeft van het totaal genomen maatregelen om deze risico's te reduceren. Alle medewerkers op Broekie maken periodiek samen de risico-inventarisaties. Veiligheid en gezondheid hebben op Broekie continue de aandacht. Ruimtes, materiaal, speelgoed, werkwijze, regels en voeding zijn afgestemd op de specifieke kenmerken van de groep en de kinderen die hier deel van uitmaken.

Na inspectie van de GGD verstrekt Kindercentrum Broekie het inspectierapport aan de oudercommissie en is deze voor de ouders op kantoor ter inzage. Ook wordt het rapport dan door de GGD gepubliceerd op het internet.

Regels en zelfstandigheidsverklaring

Vanaf het moment dat kinderen gaan lopen en meer bewegingsvrijheid krijgen, moeten ze leren om zich aan bepaalde regels te houden. Voor hun eigen veiligheid en de veiligheid van hun omgeving. Deze regels komen voort uit de risico-inventarisatie. Ook worden aan de hand van deze risico inventarisaties, aanwezige procedures aangepast of nieuwe gemaakt.

Door samen met kinderen en ouders te letten op onderstaande punten, wordt de kans op een ongeval kleiner gemaakt. Deze punten worden regelmatig met de kinderen in de groep besproken en tijdens overleggen van de medewerkers.

Deze regels hangen ook op de groepen van het dagverblijf en de BSO.

Een aantal basisregels;

Regels binnen -veiligheid

- Het is erg gevaarlijk om bij of op de trap of overloop te spelen, dat doen we dan ook niet. Vanwege valgevaar wordt er op en bij de trap altijd rustig gelopen en niet aan elkaar getrokken of geduwd
- Op de Bso mag je zowel in de gang als in de groepsruimtes niet gooien met speelgoed of ander spullen. ivm de tl verlichting en het gevaar dat je een ander pijn doet
- Je mag binnen niet rennen omdat je jezelf en/of de ander door botsing kan bezeren
- Je mag niet bij de ramen/ ruiten spelen; deze kan stukgaan waardoor je jezelf snijdt
- Je mag niet alléén in de keuken komen; hier liggen spullen die gevaarlijk voor je kunnen zijn

- We hangen niet teveel papierwerk aan de muren vanwege brandgevaar. Versieringen kunnen vooraf behandeld worden met brandwerend spray

Regels buiten -veiligheid

- Je mag alleen op de aangewezen plekken spelen; zo weet de leidster waar je bent
- De medewerkers verspreiden zich op het buitenspeelplek voor betere toezicht
- Kinderen mogen niet op de omheining klimmen; hier kun je vanaf vallen
- Tijdens het fietsen en skaten moeten kinderen beschermde spullen dragen
- Kinderen mogen alleen fietsen/ skaten/ skelteren als ze weten hoe ze moet remmen en met bescherming
- Hard rijden op de skelter/ step of autootje is verboden
- De kinderen mogen alleen op de aangewezen plekken fietsen en skaten. Zo creëren we rustige en drukke speelplekken
- Je mag niet draaien op de schommel, hierdoor kunnen je vingers bekneld raken
- Wanneer iemand aan het schommelen is mag je hier niet te dicht bij staan

Regels gezondheid

We hebben diverse procedures waar we mee werken; hygiëne, voeding, temperatuur, huishoudelijke werkplan, neus snuiten en hoestdiscipline, handhygiëne, verschonen, bloedcontact, ziekte, enz.

Deze procedures zijn verder uitgewerkt in het kwaliteitshandboek.

Regels omgaan met elkaar en met je omgeving (waarden en normen en sociaal emotionele veiligheid)

We hebben een pestbeleid waarin we allerlei materiaal gebruiken van "Beertje Anders". Dit doen we om kinderen bewuster te maken van hun eigen emoties en hun gedrag. Verder worden deze punten regelmatig met de kinderen in de groep besproken en tijdens overleggen van de medewerkers. De procedures die we toepassen zijn:

gedrag, straffen en belonen, en ruzie. De belangrijkste afspraken die we met kinderen maken betreffende gewenst gedrag zijn:

- samen spelen, samen delen
- wees vriendelijk voor elkaar
- goede woorden zeggen
- zeggen wat je wel en niet wilt
- elkaar helpen, vraag hulp!

Zelfstandigheidsverklaring

Op de BSO zijn komen de kinderen op een leeftijd dat zij zelfstandiger worden en meer zelfstandigheid wensen.

Om aan sommige wensen tegemoet te kunnen komen, zoals het zelfstandig naar de BSO komen en of naar huis gaan, zelfstandig buiten / binnen spelen of tussendoor naar de sportvereniging gaan. Heeft Kindercentrum Broekie een zelfstandigheidsverklaring opgesteld. Op verzoek van het kind word deze zelfstandigheidsverklaring door de ouders ingevuld en door de ouders en de pedagogisch medewerker ondertekend.

Algemene hygiëne

Een hygiënische omgeving is van groot belang voor het kind. Door consequent te zijn in het nemen van hygiëne maatregelen worden de kansen van infectieziekten beperkt. Het allerbelangrijkste is het wassen van de handen na het mogelijk in contact komen met bacteriën. Maar ook het dragen van schone kleren en zelfverzorging van kind en leiding zijn van belang.

Door alles regelmatig schoon en stofvrij te maken, krijgen ziektekiemen minder kans zich te nestelen en zich te verspreiden. Op de naleving van deze maatregelen worden regelmatig controles uitgevoerd. Binnen onze organisatie wordt met een hygiëneplan gewerkt waar onze pedagogisch medewerkers ook naar handelen.

Huishoudelijk werkplan

Alle huishoudelijke taken van de medewerkers zijn omschreven in het huishoudelijk werkplan. Per groep is duidelijk en in een tijdsschema aangegeven wat en hoe er dagelijks schoongemaakt moet worden. Daarnaast wordt bijgehouden wanneer en wat is schoongemaakt. Het huishoudelijk werkplan voorziet in een schone en hygiënische omgeving voor de kinderen.

Ziek zijn

Kinderen die ziek zijn hebben extra aandacht en zorg nodig en kunnen daardoor beter thuis verzorgd worden. Daarnaast is er bij bepaalde ziektebeelden, zoals diarree, een groot besmettingsgevaar voor de andere kinderen. Als een kind ziek is, of er andere redenen zijn die het welbevinden van het kind kunnen schaden, bepaalt het kindercentrum of zij het nog verantwoord vinden om het kind te laten blijven. Indien dat niet het geval is, nemen onze medewerkers contact met de ouder / verzorger op en zullen zij verzoeken het kind op te halen en de verantwoording over te nemen. Wanneer wij de ouder / verzorger niet kunnen bereiken, zullen familie of vrienden worden verzocht het kind op te halen. Dit doen we aan de hand van de telefoonnummers die door de ouder / verzorger voor dit doel en noodgevallen aan ons zijn doorgegeven. In het geval u besluit uw kind niet op te halen, accepteert kindercentrum Broekie geen verantwoording voor eventuele gevolgen. Indien noodzakelijk, wordt een huisarts / eerste hulp en / of GGD geraadpleegd.

Hoofdluis

Hoofdluis is een kwaal die zich gemakkelijk en snel kan verspreiden. Om deze verspreiding zoveel mogelijk te beperken, vragen wij ouders die thuis hoofdluis geconstateerd hebben, dit thuis te behandelen, voordat kind en ouder naar het kindercentrum komen. Soms slaat een behandeling niet in één keer aan en is het belangrijk dat de ouder ons hierover informeert. Zodra hoofdluis geconstateerd wordt, overleggen wij met de ouders over de behandeling.

Brandveiligheid

Broekie voldoet aan de eisen die de brandweer aan een kindercentrum stelt. Zo hebben wij onder andere een ontruimingsplan, de nodige vluchtroutes en blusmiddelen. Het ontruimingsplan beschrijft de taken en handelingen die moeten worden uitgevoerd als het pand of een deel daarvan ontruimd moet worden. Dit plan is gericht op een ordelijke en veilige ontruiming. Om goed voorbereid te zijn op een mogelijke ontruiming wordt dit plan regelmatig geoefend. Bovendien hebben de meeste medewerkers een cursus bedrijfshulpverlening (BHV) en/of EHBO voor kinderen gevolgd, waarin zij hebben geleerd adequaat te handelen bij calamiteiten. Hoe te handelen bij brand staat vast in de procedure "Calamiteiten" van het kwaliteitshandboek.

Preventie en EHBO voor kinderen

Het voorkomen van ongevallen krijgt veel aandacht. Dit doen we door de omgeving van de kinderen zo veilig mogelijk te maken. De ruimtes zijn overzichtelijk opgezet, zodat de pedagogisch medewerkers te alle tijde contact hebben met de kinderen.

Een groot deel van onze pedagogisch medewerkers hebben hun EHBO-diploma en weten hoe zij bij ongevallen adequaat kunnen handelen. Er zijn voldoende EHBO-koffers, met daarin alle benodigdheden voor het verlenen van eerste hulp, aanwezig. Deze worden regelmatig gecontroleerd.

Veilig spelen

Naast de spelkwaliteit van het speelgoed toetsen wij het speelgoed op veiligheid. Het speelgoed op alle groepen is veilig en van hoogwaardige kwaliteit. Dit betekent dat het speelgoed duurzaam is en geen gevaarlijke stoffen bevat. Dit geldt ook voor materialen als verf, potloden en klei.

In het kader van hygiëne wordt het speelgoed regelmatig gereinigd. Het speelgoed wordt regelmatig gecontroleerd op mankementen. Speelgoed dat niet meer intact is, wordt onmiddellijk van de groep verwijderd.

De zandbak buiten op het kindercentrum is afgedekt en het zand wordt jaarlijks verversd.

De tuin is verder een "Natuurspeeltuin" waar wij de natuur zoveel mogelijk zijn eigen gang laten gaan. Het is niet een strak geplaveide omgeving, maar juist een ruimte met hobbels en bobbels gestuurde en niet gestuurde plantengroei. Een plaats waar de kinderen naar hartenlust de buitenwereld kunnen

ontdekken en ervaren. Er is ruimte voor beestjes en onkruid. Maar ook voor een kleine moestuin, zodat de kinderen ook de gelegenheid krijgen om te ontdekken hoe het er in de echte "natuurlijke en gemaakte wereld" aan toe gaat.

Verder zijn de genoemde zaken in dit pedagogisch beleid, per onderdeel, in aanvullende procedures uitgewerkt en opgenomen in ons integraal kwaliteitshandboek.

Dit pedagogisch beleid is ook een onderdeel van het kwaliteitshandboek.

Het vier ogen principe: vier ogen, vier oren en transparantie

Vier ogen en vier oren

Op het kindercentrum zijn dagelijks medewerkers op de groep ingeroosterd. Bij ziekte of vakantie of lage bezetting wordt een van de andere pedagogisch medewerker, invalkracht of de leiding ingezet.

Tijdens de breng en ophaaltijden (7.30 tot 8.30 en van 16.30-17.30 (sluitingstijd) staat de pedagogisch medewerker alleen op de groep. Dit is een tijdstip waarop er voortdurend ouders binnenkomen om hun kinderen te brengen of op te halen. Op deze wijze is er voldoende toezicht van volwassenen.

Tijdens de pauzetijden van de pedagogisch medewerker en op sommige (vakantie) dagen, als er minder kinderen aanwezig zijn, is er een stagiaire, vakantiekracht en/of de leiding /directie (Olaf en Joan) aanwezig.

De leiding / directie komen ook regelmatig de groep binnen om even iets door te geven of te vragen, waardoor er ook op onverwachte momenten extra toezicht is. Ook zijn zij als eventuele achterwacht beschikbaar.

Stagiaires worden zoveel mogelijk over de groepen en de dagen verdeeld, er wordt getracht voor elke dag ten minste een stagiaire te hebben.

Het vier-ogenprincipe geldt ook voor uitstapjes. Voor het kinderdagverblijf geldt dat uitstapjes alleen kunnen plaatsvinden wanneer er minimaal twee volwassen begeleiders meegaan, waaronder in ieder geval één pedagogische medewerker.

Transparantie - gebouw

Alle deuren in ons gebouw van het Kinderdagverblijf, hebben glas; vanuit de groep is de tweede groep, toilet, keuken, gang en buitenruimten te zien. En omdat ons dagverblijf niet zo groot is, kunnen de medewerkers elkaar tijdens pauze en activiteiten zien en elkaar snel bereiken. In de slaapruijme hangt een camera zodat het zichtbaar is als een kind naar bed wordt gebracht en in bed ligt.

Transparantie - de omgang

Wij vinden het belangrijk om regelmatig aandacht te schenken aan de cultuur van onze organisatie, met name een emotioneel veilig werkklimaat.

Dit betekent concreet: elkaar (durven) aanspreken op gedrag, feedback geven als een collega, ouder of anderszins betrokkene, afwijkend gedrag vertoont, gevoelens of twijfels kenbaar durven maken en niet bang te hoeven zijn of dat persoonlijke consequenties met zich meebrengt.

In functioneringsgesprekken en werkoverleggen en op overige momenten laten we dit onderwerp steeds terugkomen.

Kindercentrum Broekie kent strikt beleid ten aanzien van integer handelen. Hiervoor wordt bij aanname in het arbeidsvoorwaardengesprek een gedragscode doorgenomen en ondertekend. Ook nemen we met nog meer zorg personeel aan dan voorheen. Nieuwe medewerkers dienen altijd al een verklaring over het gedrag te overleggen, voordat zij kunnen starten met werken. Referenties worden nagetrokken, voortaan vormen ze een vast onderdeel van het personeelsdossier. Ook gespreksverslagen, klachten, incidenten en signalen worden altijd opgenomen in het personeelsdossier van de betreffende medewerker. Het beleid ten aanzien van het gebruik van (digitale) foto- en filmapparatuur en het verspreiden en gebruiken van beeld materiaal is vastgelegd. Hierbij hebben we rekening gehouden met verzoeken van ouders.

Slotwoord

Dit beleidsplan geeft richtlijnen voor het pedagogisch handelen en een beeld van het pedagogisch klimaat op ons kindercentrum.

Het pedagogisch beleid is niet statisch en daarom aan verandering onderhevig. Door de inbreng van wetgeving, ouders, pedagogisch medewerkers en natuurlijk de kinderen ontwikkelt het beleid zich iedere dag.

Dit plan beschrijft hoe wij nu en in de komende jaren willen werken. We peilen jaarlijks of het beleidsplan geactualiseerd dient te worden.

Pedagogische medewerkers, leidinggevende en directie draagt er zorg voor dat het beleid getoetst wordt. Dit toetsen gebeurt tijdens het werkoverleg, de werkbegeleiding en de functioneringsgesprekken. Daar waar nodig wordt het beleid aangepast en worden de pedagogisch medewerkers extra gecoacht.

Dit beleidsplan vormt het uitgangspunt van onze beroepshouding en bepaalt ons handelen in de praktijk van alledag.

Joan & Olaf Tromp